

Sygn. akt: III U 1085/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2013 r. w Ostrołęce

sprawy z odwołania T. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 26.06.2013r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. C. prawo do emerytury począwszy od dnia 19.06.2013r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. na rzecz T. C. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt III U 1085/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.06.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił T. C. prawa do emerytury.

T. C. wniósł odwołanie od tej decyzji. Stwierdził, że przez 15 lat pracował w szczególnych warunkach i wobec powyższego spełnia warunki do przyznania mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że T. C. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat

i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 03.06.2013r. T. C. złożył w Oddziale ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS uznał, że T. C. osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy wynoszącym łącznie 26 lat i 2miesiące, lecz nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach.

Organ rentowy zaliczył odwołującemu 12 lat i 4 dni okresu jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

T. C. urodził się dnia (...) zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu (...)**(tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia wniosku - prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy zachodzą podstawy do zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w Fabryce (...), który to zakład w spornym okresie przechodził reorganizacje i w związku z tym zmieniały się jego nazwy.

Do pracy w szczególnych warunkach Oddział ZUS uwzględnił odwołującemu jedynie te okresy pracy u w/w pracodawcy, w których odwołujący nie był brygadzystą. Natomiast w okresach, w których odwołujący świadczył analogiczną pracę, jak uznaną przez ZUS, ale dodatkowo był brygadzystą, ZUS nie uwzględnił jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W niniejszej sprawie spór dotyczy zatem następujących okresów: od 16.08.1974r. do 31.08.1975r., od 01.09.1975r. do 28.02.1976r. i od 15.07.1983r. do 27.10.1994r.

Na okoliczność pracy w szczególnych warunkach w P. P. T. C. złożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 15.05.2013r. (k. 9-10 a. e.).

Ze świadectwa tego wynika, że w okresie od 16.08.1974r. do 31.08.1975r. odwołujący pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku: nastawiacz maszyn – brygadzysta, a praca ta wymieniona jest w wykazie A, dział IV, poz. 17 pkt 16 załącznika do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz. (...) nr 1-3, poz.1). Była to praca na stanowisku operatora przy formowaniu tworzyw sztucznych.

W okresie od 01.09.1975r. do 28.02.1976r. odwołujący pracował na stanowisku przeciągacza rurek-nastawiacza maszyn, brygadzisty, a jego praca wymieniona była w wykazie A, dziale III, poz.45 pkt 30 w/w zarządzenia resortowego - jako praca przy obsłudze agregatu do ciągnięcia na stanowisku przeciągacz.

Natomiast w okresie od 15.07.1983r. do 27.10.1994r. odwołujący pracował na stanowisku nastawiacza maszyn-brygadzysty oraz ustawiacza maszyn do obróbki plastycznej – brygadzysty, a praca ta wymieniona jest w wykazie A, dział IV, poz. 17 pkt 16 w/w zarządzenia jako praca operatora wtryskarek przy formowaniu tworzyw sztucznych.

Sąd, analizując czy praca odwołującego w tych okresach była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, miał na uwadze, że w pozostałych okresach wyszczególnionych w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach odwołujący pracował na analogicznych stanowiskach, przy czym nie był brygadzystą. ZUS zaliczył te okresy do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Wobec powyższego w niniejszej sprawie konieczne było jedynie ustalenie, czy pełnienie przez odwołującego dodatkowych czynności brygadzysty dyskwalifikowało jego pracę jako wykonywaną w szczególnych warunkach.

Z zeznań świadków W. G., K. M., T. S. oraz odwołującego się T. C. (k.33-34 a. s.) wynika, że dodatek brygadzystowski był jedynie formą gratyfikacji i jedyną możliwą formą dodatkowego wynagrodzenia wieloletnich pracowników z maksymalnymi stawkami wynagrodzenia. Natomiast pełnienie obowiązków brygadzysty nie wpływało na zakres czynności odwołującego, który był ustawiaczem maszyn i jednocześnie pracował na tych maszynach. Z ich zeznań wynika zgodnie, że czynności brygadzysty zajmowały odwołującemu dziennie około 5 minut i sprowadzały się do podpisania kart pracy po zakończeniu zmiany. Dodatkowo odwołujący musiał wcześniej przyjść, żeby otworzyć halę i rozgrzać maszyny.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego. Świadkowie pracowali razem z odwołującym w spornych okresach, zatem posiadali wiedzę co do charakteru jego pracy. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość oraz korespondują z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych odwołującego.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zgodnie z ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwem Sądu Najwyższego, to nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj powierzonej pracy, ma najistotniejsze znaczenie dla oceny czy pracownik wykonywał prace w szczególnych warunkach bądź szczególnym charakterze. W ocenie Sądu z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że w całym spornym okresie odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ustawiacza maszyn.

Wobec powyższego Sąd doszedł do przekonania, że T. C. wykonywał pracę w szczególnych warunkach także w okresie od 16.08.1974r. do 31.08.1975r. (1 rok i 16 dni) i była to praca wyszczególniona w wykazie A, dziale IV, poz.17 w/w rozporządzenia tj. przy przetwórstwie tworzyw sztucznych, w okresie od 01.09.1975r. do 28.02.1976r. (5 miesięcy i 28 dni) wykonywał pracę wymienioną w wykazie A, dziale III, poz.45 w/w rozporządzenia tj. przy obsłudze agregatów do ciągnięcia oraz w okresie od 15.07.1983r. do 27.10.1994r. (11 lat, 3 miesiące i 13 dni) i była to praca wymieniona w wykazie A, dziale IV, poz.17 tj. przy przetwórstwie tworzyw sztucznych.

Łącznie okresy pracy w szczególnych warunkach wykazane w niniejszym postępowaniu wynoszą 12 lat, 10 miesięcy i 17 dni. Po zsumowaniu tego okresu z uznanym przez ZUS okresem 12 lat i 4 dni odwołujący wykazał, że na dzień 01.01.1999r. zgromadził 24 lata, 10 miesięcy i 21 dni pracy w szczególnych warunkach.

Z tych względów Sąd uznał, że T. C. spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia (...). stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, czyli od ukończenia 60 lat.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 k.p.c.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych

warunkach sporny okres wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.

Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 ustawy z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszonych przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 490) Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.